

HAZARDNÍ HRY JSOU V ČESKÉ REPUBLICCE DLOUHO NEŘEŠENÝM PROBLÉMEM

L. CSÉMY

Situace v České republice

Podle zpráv z médií připadá v České republice přibližně na 200 obyvatel jeden hazardní (eufemisticky tzv. „výherní“) automat. Celkové tržby provozatelů všech legálních hazardních her v roce 2004 meziročně stouply o 8,5 % na rekordních 84,6 miliardy Kč (47,8 miliardy korun jen u hazardních automatů). Hazardní hry se soustavně propagují, k tomu navíc přistupuje lehkomyšlnost a neinformovanost. Např. v katalogu pražské firmy Sparkys lze mezi hračkami najít „mini výherní automat“ na baterie s informací, že tato „hračka“ je určena dětem od tří let.

Hraní na výherních automatech u nezletilých

Následující epidemiologická data dokládají, že mezi hazardními hráči je mnoho nezletilých.

Jak je patrné z tab. 1, zkušenost s hazardní hrou je značně rozšířená mezi českými dospívajícími, zejména mezi chlapci. To evidentně odporuje zákonu, který hazardní hru do 18 let zakazuje.

L. CSÉMY / HAZARDNÍ HRY JSOU V ČESKÉ REPUBLICE DLOUHO NEŘEŠENÝM PROBLÉMEM

Tabulka 1. Zkušenost s hazardní hrou na výherních automatech
(údaje zpracovány z databáze ESPAD/NASUD.
Jedná se o nezletilé ve věku 16 let
(Csémy, nepublikovaná data, 2005)

	Nikdy	Párkrát za rok	1-2x za měsíc	Alespoň jednou týdně	Téměř denně
Chlapci N = 3330	81,8 %	12,0 %	3,6 %	1,6 %	1,1 %
Dívky N = 3640	91,8 %	6,7 %	0,9 %	0,4 %	0,2 %

Zajímala nás také souvislost mezi hrou na hazardních automatech a zneužíváním návykových látek v dospívání (tab. 2.).

Tabulka 2. Výskyt jiných forem rizikového chování
ve vztahu k hraní na výherních automatech
(jen chlapci ve věku 16 let z databáze ESPAD/NASUD)

	Kouření cigaret denně	Časté pití vysloveně nadměrných dávek alkoholu ^a	Opakovaná zkušenost s nelegálními drogami ^b
Výherní automaty alespoň 1x měsíčně či častěji	60,6 %	47,6 %	45,8 %
Nehraje na automatech nikdy nebo velmi zřídka	26,0 %	19,3 %	19,6 %
Relativní riziko	2,3	2,5	2,3

^a Pití v přepočtu 100 ml čistého lihu 3x za měsíc nebo častěji.

^b Alespoň 10x za život užil jakoukoli ilegální drogu včetně marihuany

Z tabulky 2 je zřejmé, že u chlapců, kteří udávají hraní na výherních automatech s určitou pravidelností (v našem případě alespoň jednou týdně ne-

L. CSÉMY / HAZARDNÍ HRY JSOU V ČESKÉ REPUBLICE DLOUHO NEŘEŠENÝM PROBLÉMEM

bo častěji) se častěji vyskytují také jiné formy rizikového chování. Hodnoty relativních rizik říkají, že u hráčů je 2,3x větší pravděpodobnost, že budou pravidelnými kuřáky, 2,5x větší pravděpodobnost, že budou pít vysloveně nadměrné dávky alkoholu a 2,3x větší pravděpodobnost, že budou opakovaně užívat ilegální drogy.

Důsledky pro praxi

Je nejvyšší čas, aby se prevencí problémů působených hazardní hrou začali vážně zabývat odpovědní činitelé. Určitě by se také měli ozvat nespokojení rodiče, jinak je budou jejich děti okrádat, aby měly peníze na hazardní hru. Už dnes majetek rodičů, jejichž děti hazardně hrají, často končí v zastavárnách. Samotní lékaři a psychologové mají jen omezené možnosti. Mohou upozorňovat na nebezpečí hazardních her a nabízet pomoc těm, kdo o ni stojí. Pomáhající profese však nemohou omezit dostupnost hazardních her nebo vymáhat dodržování planých zákonů.

Pro ty, kdo mají s hazardní hrou problém, ale nechtějí vyhledat odbornou pomoc, nabízíme následující bezplatnou službu. Z internetové adresy www.plbohnice.cz/nespor si mohou stáhnout příručku „Jak překonat problémy s hazardní hrou“ a ze stejné adresy si mohou stáhnout i nově zpracovanou nahrávku desenzitizace pro patologické hráče ve formátu MP3. Desenzitizace ve fantazii je postup, který se v této indikaci osvědčil (McConaghy a spol., 1983). Uvedené materiály lze využívat i jako doplněk profesionální léčby. Lékaři všech klinických oborů a psychologové by také měli znát a používat formy krátké intervence pro patologické hráčství (Nešpor a Csémy, 2005).

L i t e r a t u r a

- McConaghy, N. – Armstrong, M. S. – Blaszczyński, A. et al:* Controlled comparison of aversive therapy and imaginal desensitization in compulsive gambling. *Br J of Psychiatry*, 1983, 142, s. 366 – 372
- Nešpor, K. – Csémy, L.:* Krátká intervence u patologického hráčství. V tisku.

Do redakcie prišlo dňa: 20. 5. 2005

Adresa autora: Prim. MUDr. K. Nešpor, CSc., Psychiatrická léčebna Bohnice,
Ústavní 91, 181 02 Praha 8, ČR
e-mail: nespor.k@seznam.cz

Internet: www.plbohnice.cz/nespor nebo mujweb.cz/veda/nespor.